

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 3.

V Ljubljani 1. marca 1886.

Leto XVI.

Pobožna predica.

(Iz nemškega po J. N. Vogl-u.)

Uboga Berta dan na dan
Kolovrat svoj vrtí,
In izpod prstkov nit na nit
Se urno jej rodí.

Sedí in prede noč in dan,
Obliče jej bledí,
Pomagat bolnej materi
Hvaležna hoče hči.

Sedela tretjo vže je noč,
Povsodi je mirnó;
Načela je povesmo spet,
Zaprè se jej okó.

Ko deklica utrujena
Na pol zaspala je,
Gospá visoka v sanjah se
Jej prikazala je.

Prikazen ta omámila
Pobožno srce je,
In deklica je mislila,
Da božjo mater zrè.

Gospá nedolžnej deklici
Nasméhne se ljubó,
In vsede se h kolovratu
Ter góni ga z negó.

Zazdí se revnej deklici,
Da ní na zémskih tléh;
V nebesa lepe je gospé
Zazíbal jo nasméh.

In s spancem se močno borí
Pregnati ga hoteč;
A zmaga jo popolnomá,
Prikazni pa — ní več.

In zjutraj pozno se zbudí,
Ko dan je vže sijál —
Oj spala dolgo Berta si,
Al' ní ti časa žál?

In ko se v préslico ozrè,
O Bog kakó je té?
Predivo vse je spredeno
Prav tenko in lepó.

V veselji rajskega vsa kipí,
Ko gleda čudež ta ;
In čudo materi pové,
S tolažbo jo navdá.

In mnogokrat je to povest
Vže Berta právila,
In meni tudi rádstna
Jo je povédala.

Vernjte mi, če stárišem
Hvaležen je otrok,
Imá Marija rada ga
In rad imá ga Bog.

Fr. Krek.

Zlata ptičica.

(*Prípovedka.*)

Slavko je imel sestrico, Zorico po imenu. Drug drugega sta zeló ljubila, in starišem sta bila poslušna na vsako besedo. Drug brez drugega bi ne bila mogla jesti nitú pití, tudi igrati bí se ne bila mogla, če bi ne bila vedno skupaj. Bratec ni nikoli razžalil sestrice, a sestrica je negovala bratca, kakor neguje mati svoje nežno dete. Tudi njiju stariši so se zeló radovali, da se otroka takó lepo umejeta in rada imata.

Nekega dne je Zorica naglo oboléla. Bratec Slavko se joče ter vedno hodi okolo Zoričine posteljice. Vsak čas jo vpraša, ako jej je vže kaj odleglo, ter jo prosi, naj mu pové, če morda česa želi. Obljubuje jej, da jej hoče, kadar ozdravi, nareediti to in óno, ter jo vedno poprašuje, če bode vže kmalu zopet zdrava. Vsak večer je molil k Bogu, da bí mu ozdravil preljubo sestrico.

Oče so mnogo trošili na zdravnika in zdravila, a mati so vse noči prebdeli pri posteljici bolne hčerke, ali ljubi Bog je vse drugače obrnil. Za nekolicu dni je umrla Zorica. Dobri roditelji zdaj niso več imeli nežne hčerke in tudi bratec Slavko ni imel več ljubezniwe sestrice. O kako sta jokala oče in mati, a najbolj se je jokal ubogi Slavko. In zakopali so nežno Zorico. Bratec je britko žaloval ter po vrtu, gozdu in livadah iskal najlepših cvetic, da bi je nosil na pokopališče in ž njimi kinčal Zoričin grobek. Kadar koli je nesel cvetice na pokopališče, vselej je molil k Bogu, jokal se in žaloval po sestrici, kakor bi jo hotel oživeti in iz groba priklicati.

* * *

Bil je krasen poletni večer. Slavko se je zopet spominal svoje mrtve sestrice in molil za njo oj tako gorko . . . gorko . . .

V tem hipu začuje prekrasno petje in zdi se mu, kakor bi to petje prihajalo iz vrta. Takój hití na vrt, od kodar se je slišalo petje, in -- o čudo! na veji nekega drevesa ugleda prekrasno zlato ptičico. Slavku se ptičica zeló dopade, ker zna tako sladko in prijetno peti ter jo želi vjeti. Naglo skoči v hišo, prinese mrežico, s katero se ptičice lové, razpnè jo, nastavi vabo, a on se skrije za grm, da bi počakal in videl, ali se bode zlata ptičica vjela ali ne. Ptičica zagleda vabo, vzletí na njo, kavsne s kljunčkom po njej, mrežica se

sproži, in — zlata ptičica se vjame. Veselo skoči Slavko izza grma, vzame ptičico v roko, rahlo jo pogladi in reče: „O ne boj se me, ptičica zlata! Lepo hočem zate skrbeti a ti mi bodeš zato lepo pela in me razveseljevala. Zatorej nikar se me ne boj, ptičica moja zlata!“

In glej čuda! Ptičica izpregovori in pravi: „Pusti me, pusti, dobri moj Slavko! Ako me izpustiš, hočem ti povedati, kje je tvoja sestrica Zorica.“ — „Ali ti morda veš za mojo sestrico? Nù povej mi, povej, kje je moja ljuba sestrica,“ reče veselo Slavko.

Zlata ptičica si s kljunčkom izpuli zlato peresce iz peroti, podá peresce Slavku in mu reče: „S tem perescem pojdi daleč tjà v zeleni gozd. Pojdi takó daleč, da ne bodeš več šlišal zvonov zvoniti iz domačega zvonika. Kadar prideš tjà, našel bodeš veliko votlino v sivem skaloviji. Ničesar se ne boj, in kar naravnost pojdi v votlino! Notri so trojna vrata: železna, srebrna in zlata. Vrata so zaklenjena, ali kakor hitro se jih dotakneš z mojim perescem, odprla se ti bodo in prišel bodeš do svoje sestrice Zorice.“ To rekši, zapela je ptičica in odletela.

Slavko takój otide v gozd. Šel je daleč in daleč po gozdu, tako daleč, kjer ga še nikoli poprej ni bilo. Slišal je zvono iz domačega zvonika, zatorej je šel še dalje in dalje. Kolikor globokeje je bil v gozdu, toliko slabеji je postajal glas domačih zvonov, dokler se tudi ta glas ni popolnem izgubil. Tega je bil Slavko zeló vesel, ker je vedel, da je zdaj vže na ónem kraji, kjer je votlina, skozi katero se pride do njegove sestrice Zorice. Veselo se ozrè na okoli in glej! ondù med gostim drevjem in grmovjem ugleda votlino. Takój krene proti njej. V votlini je bila gosta temà in zeló je bilo strah ubozega Slavka. Ali kadar se je spomnil ljube sestrice, bal se ni nobenega strahú in pogumno je stopal dalje. Tipal je z rokama okolo sebe in zatipal železna vrata. Ko se jih dotakne z zlatim perescem, takój se mu odpró. Šel je dalje skozi vrata in prišel v drugo še večjo votlino, ki je bila mnogo svetlejša od prve. Gre dalje in pride do srebrnih vrat. Vrata so bila zaprta, ali takój se mu odpró, ko se jih pritakne z zlatim perescem. Zdaj pride v tretjo svitlo votlino, kjer so bila zlata vrata. Tudi teh se pritakne z zlatim perescem in tudi ta se mu odpró.

Ko stopi skozi vrata, bil je na velikem širokem polji. Nekoliko dalje idoč, pride pred velikansko jezero, kateremu ni bilo nikjer videti kraja. Rad bi bil jezero obhodil, ali ni mogel, ker je bilo preveliko. Zatorej sede na breg in premišljuje, kaj mu je storiti.

Ne dolgo in v hipu začuje prekrasno petje. Slavko posluša in zdi se mu, da postaja petje vedno glasnejše. V daljavi na jezeru se zdaj prikaže veliko število ladje. Ladjice so se približale in Slavko zapazi v njih veselo družbo deklic krasotic. Slavko si je takój mislil, da tukaj mora biti tudi njegova sestrica. Vže so ladjice priplule do brega in Slavko se je čudil krasoti neznanih mu deklic: vse so imele zlate lasé in so bile v srebrnih oblekah. Ladjice so bile podobne velikim bisernim školjkam.

Jedna iz med deklic vpraša Slavka, kaj da išče tukaj.

„Iščem sestro Zorico,“ odgovori Slavko.

„Tvoje sestrice ni med nami; ona je še jako daleč od tukaj. Nù ako želiš, prepeljemo te preko jezera in ti pokažemo pot do tvoje sestrice.“

Kdo bi bil tega bolj vesel kakor Slavko! Naglo skoči v jedno ladjico in deklice krasotice zaveslajo od brega. Vso pot po jezeru so lepo pele. Dolgo so se vozili a končno vender dospeli na drugo stran jezera. Slavko brž skoči iz ladjice na suho ter hiti dalje po poti, ki je bila posuta s samim srebrnim peskom.

Ni še dolgo hodil, kar ugleda, kako se ne daleč od njega nekaj blestí. Zdi se mu, da je drevo od samega suhega zlata. In ni se varal. Za malo časa je bil vže v prekrasnem vrtu, v katerem je raslo različno sladko ovoče, kakeršnega Slavko še nikoli ni videl. Vsako ovočno drevo je imelo srebrno listje, a rodilo je same zlate plodove. Okolo dreves so cveteli prekrasne cvetice. Tudi takih cvetic Slavko poprej še nikoli ni videl. Steblo jim je bilo srebrno, listi zlati, in po cvetji se je blestelo, kakor jutranja rôsa, samo draga kamenje in biseri. Okolo dreves so letale zlate ptičice, ravno take, kakeršna ona, ki mu je bila dala zlato peresce.

Slavko gre dalje in zopet zapazi veliko število deklic krasotic. Zdela se mu je, kakor da bi bil v raji. Deklice so prelepo pele in z biserno vodo zalivale prekrasne cvetice, druge si so spletale šopke, a tretje si s šopki kitile svoje zlate lasé. In same zlate ptičice so priletavale deklicam na glave, rame in roke. Deklice so vprišale Slavka, kdo je in zakaj je tu sem prišel. Slavko jim je odgovoril, da si išče Zorico.

„Res je tvoja sestrica tukaj pri nas, ali ravno zdaj je ni med nami. Pojdi malo dalje, ondu jo najdeš.“

Slavko gre dalje. Zdajci se mu nekaj zasveti pred očmi. Pred seboj vidi veliko palačo od samega zlatá; bila je pokrita s srebrno streho. Čudeč se tej prikazni, pride do zlate palače. Nadejal se je, da tukaj gotovo najde Zorico. Stopi po prekrasnih stopnicah in pride do zlatih vrat. Vrata se mu odpró in zdaj se mu še le prikaže nov svet, podoben nebeškemu raju. Ves osupel je stal poleg vrat. Malo po malo se je začel vender zavédati.

Bila je to velika, zeló velika dvorana, okinčana z zlatom, biseri in dragimi kámeni ter raznolikimi prekrasnimi in lepo dehtecími cveticami. Dvorana je bila polna dečkov in deklic krasotic. Vse je po dvorani vrvelo, pelo in se igralo, negovalo in milovalo. Slavko je zagledal tudi svojo sestrico Zorico. Ves vesel je priskočil k njej in jo začel objemati in poljubovati. Tudi Zorica je objela in poljubila svojega bratca. Oba sta bila zdaj srečna.

Vesela družba potegne zdaj tudi Slavka v svoje kolo, in tudi on mora ž njimi igrati, peti, plesati in skakati. Kadar se je vže do sita naigral, spomnil se je, da mora Zorico domóv k materi peljati; zatorej jej reče:

„Sestrica draga! Zdaj morava domóv, ker te mati vže težko pričakujejo. Vedno so žalostni, od kar nas si zapustila; noč in dan se jočejo po tebi. Pojdi, greva k materi! O kako bodo veseli!“

„Jaz ne morem domóv, Slavko moj dragi,“ reče mu Zorica. Morala bi poprej prositi našo kraljico za dovoljenje.“

„Nu pa me pelji k njej,“ reče Slavko, „prositi jo hočem jaz, da te pusti.“

Zorica prime bratca za roko in ga pelje skozi mnogo prekrasnih dvoran naravnost pred kraljico. Kraljica je sedela na prestolu, ki se je odseval, kakor solnce; obleka jej je sijala od samih sijajnih zvezd, a na glavi jej je blestela krona.

Ko kraljica Zorico ugleda, vpraša jo: „Koga si, hčerka ljuba, tu sèm k meni pripeljala?“

„To je moj bratec Slavko,“ reče Zorica.

„Nu, Slavko, pridi bliže sèm k meni,“ reče mu kraljica.

Slavko stopi bliže; kraljica ga prime za roko in rahlo pogladi po licu.

„In čimu si prišel k meni?“ vpraša ga kraljica.

„Prišel sem po sestrico Zorico,“ odgovori Slavko.

„Tvojej sestrici je tukaj pri meni lepše in boljše, nego li domá,“ reče kraljica.

„Dà, dà, to vidim, da je njej tukaj lepše, ali jaz ne morem biti brez nje.“

„Sinek moj dragi! ali ona ne more nikoli več od tukaj,“ reče mu kraljica.

Zdajei se začne Slavko jokati in jokajoč prosi kraljico, naj mu pusti Zorico.

„Jaz ne morem biti nikakor brez nje,“ jecljá Slavko. „Vedno se jočem po njej. Pa tudi moja mila mati nimajo mirú ne pokoja, odkar nas je zapustila Zorica. Jočejo se noč in dan po njej. Prosím, lepo prosím, dajte mi Zorico nazaj, ako ne, moja ljuba mati bodo umrli od žalosti.“

Kraljica pogleda bratca in sestrico ter reče naposled: „Zorica! ali bi rada šla z bratcem?“

„Rada, o rada, pa samó za toliko časa, da bi videla in potolažila svojo dobro mater. Rekla bi jim samó to, kako je meni tukaj lepo in dobro, in takój bi se povrnila.“

Na to reče kraljica: „Ker tako zeló ljubiš svojo mater, bodi ti svobodno in pojdi domóv, da jo vidiš in potolažiš, a toliko mi glej, da se mi skoraj povrneš. In ti, Slavko, tukaj imaš sestrico, da jo popelješ k materi.

O koliko veselje za dobrega Slavka! Takój prime Zorico za roko in jo pelje domóv.

Peljal jo je skozi prelep vrt in prišla sta do jezera, preko katerega so ju prepeljale deklice krasotice, šla sta preko velikega polja skozi zlata, srebrna in železna vrata, potem skozi gozd in — prišla sta naposled domóv k preljubej materi. Kadar Slavko mater zagleda, vže iz daleč jim naproti zavpije: „Mama draga! našel sem Zorico. Evo je, poglejte!“

* * *

In stegnil je Slavko roki po zraku, kakor bi hotel objeti milo si sestrico. Ali žal! . . . nikogar ni . . . povsod temá in grobna tišina! . . .

Slavko se prebudi ter ne vidi nikogar okolo sebe. Tipa z rokama na vse strani in vidi, da leži v svojej postelji.

Siromak je sanjal, da je našel in domóv pripeljal sestrico.

Spoznavši, da so bile vse to le sanje, britko se je razjokal, da nima sestrice.

Mati, ki so slišali njegov jök, rekli mu so: „Utolaži se, Slavko, utolaži se in ne jokaj, sestrica ti je šla v nebesa . . .

Božja sôlza.

Ko je Bog po splošnem potopu zagledal na zemlji grôzno razdejanje, utrnila se je v njegovem očesu sôlza neskončnega usmiljenja ter padla na zemljo med visoko k nebu kipeče vrhove ledeni gorá. Solza božje milosti je raztopila z ledom napolnjeno dolino, ter jo izpremenila v divno jezero, v katerem se je blestelo sinje nebo — oko božje. Ledniki, segajoči do jezera, jeli so se topiti, voda je naraščala in si iskala odtoka proti nižini. Izpod ledú pa so se prikazale gole pečine. In sredi jezera, kamor je padla solza božja, zalesketal se je v solnčnem svitu prekrasen biser jezera — zelen otok.

Ko se je voda odtekla, vzbudili so dobrodélni solnčni žarki bujno in veselo življenje po skalovji. Pričazali so se po pečinah drobni lišaji, mah in praprot a na podnožji gorá tudi druge rastline in rastlinice. Tudi mlado drevje je začelo poganjati ob podnožji gorá, kakor bi hotelo okititi samôtno solzico božjo. Po skalah in pečinah pa sta se grela v gorkih solnčnih žarkih kuščarica in strupeni gad. V senci pod drevjem se je plazil močerad in slepec a mej zelenimi vejami dreves je regljala žabica božja. V jezeru so švigale bistre ribice, a po njegovem zrcalu se je vozil snegobeli labúd in druge ptice plavarice. Po planinah okolo jezera so se pasle črede divjih koz in skokonogih srn, a visoko nad njimi se je vozil v zraku kraljevi orel v velikih krogih. Na otoku samem pa so vzrastle tri širokovejnate lipe. Tisočletja so minula, drevesa so razpadla in zopet v novih pomladila zeleni otok.

Ko pride človek na jezerski breg in vidi prekrasen prizor, postavi si na obrežji pod pečine šator ter pase ondu pohlevno čredo ovac po senčnatih logih. Divni kraj se mu priljubi, iz šatora postane koča v znamenje, da se je tu človek stalno naselil. Mogočno drevo mu je prva ladija, v katerej se vozi tjá na jezerski osredrek, na prekrasni zeleni otok, pod tri širokovejnate lipe. Tukaj človek neskončno bitje božje, tukaj tolaži njegov srd z vsakovrstnimi žrtvami. Srečni in nesrečni, bogati in siromašni se shajajo sredi jezera na zelenem otoku; prvi hvalo prepevajoč, drugi milosti božje proseč. In vsak, kdor koli se vozi tjá pod lipe na zeleni otok, враča se zadovoljen zopet domóv; kajti solza božje milosti oživlja tudi človeška srca. In kadar pride mrzla zima ter pokrije hribe, gozde in pečine z belo odejo, umakne se človek v gorke koče na svoje domače ognjišče, ter gleda skozi okno pri solnčnem svitu na čarobno jezero, na čegar zadnjem konci se lesketá orjaška gora v solnčnem sjaji preko nizkih vrhov. Videti je, kakor bi se hoteli stari ledniki povrniti s svojim grôznim mrazom. Ali temu ni takó. Solnce vzhaja, vzdigajoč se na nebeškem oboku ter topí led po jezeru in sneg po visokih gorah. Po kôpnem se prikazujejo snegobeli zvončki, oznanjujoč veselo vzpomlad. Za njimi se polagoma vzbudi vsa narava; brstje po drevji začne poganjati in lipe na zelenem otoku začnó zopet zeleneti. In človek poklada na žrtvenik, katerega si je postavil pod zelene lipe, prve darove, ki mu jih je dal mili Bog. Hvalo poje Triglavu v svojej zmoti, menèč, da mu on pošilja toploto in mraz, dobro in zlô iz svojega visokega prestola. Iz hvaležnosti, da se je povrnila zopet lepša dôba, v katerej se je znebilo jezero ledú, dal je človek jezerskemu od-

toku imé Bogín. In zakaj bi ne zaslužil otočič tega imena? Saj izvira iz jezera, kamor je padla božja solzica.

Tisočletja se vže lesketá divno jezero v podnožji visokih snežnikov. Stara božanstva so zginila in so komaj še po imenu znana. Potomeci so pozabili na ime bistrega potoka in zaznamovali kraj ob potoku „na mlinih“, a potok sam je ostal brez imena. Stoletja vže goni potočič mlinska kolesa ter hití nizdólu v sosedno dolino, katera je vzprejela njegovo staro imé „Bogín“. Človek pa je v svojej zmoti iz „g“ napravil „h“, in takó je nastala iz „Bohinske doline“ „Bohinjska dolina“, po katerej buči Bohinjska Sava, izvirajoča iz Bohinjskega jezera na podnožji visokih vrhov mogočnega Triglava.

Tudi ptujiči so radi dohajali v ta kraj in raznesli vest o divnem jezeru in njegovej okolici po širokem svetu. Zavíst in hrepenenje po ptujem imetji sta privedla sovražnike v deželo in tako tudi v srečni planinski raj. Da bi jezerci laglje branili svojo imovino, postavili so na strmo pečino nad jezerom utrjen grad, a na nasprotnem hribu, od koder se vidi daleč na okoli, razpostavljal so straže. Še danes se imenuje vas pod pečino ob jezeru z gradom vred kratko „Grad“ in nasprotni hrib „Straža.“

Kadar pripodí vihar nevihto in odméva gróm po gorah in pečinah ter se sneg in toča vsipljeta po gorovji, da s človekom vred trepeče v svetem strahu vsa narava, prebledeva vsa okolica, takrat prebledeva ž njo tudi sôlza božja — divno jezero. In človek se obrača kakor nekdaj tjà na jezerski osreddek, kjer stoji hram božji in se dviga presveti križ v višave.

Tisočletja vže pili in razjéda Bohinjska Sava skalovje pod Stražo in Babjem zobom; preko jezera od zelenega otoka sèm pa nam doni nasproti zvon hrepenenja, zvon človeških željá. Visoko nad rajskim Bledom pa se vozi kraljevi orel v mogočnih zračnih krogih.

Jos. Lavrič.

Mladostno veselje.

Vže dolgo je, da deček bil
Sem deček prevesél —
Oj hitro se spremina čas,
Ki mi mladost je vzél.

Zvenélo mi obličeje je
Mladosti kinč in cvet,
Veselja mladih let več ni
Ter mož korakam v svet.

Ohranil pa sem še spomin
Na dôbo rádostno,
V njem krepko moje še živí
Veselje mládostno.

Enkrat ga vžival sem ljubó
Na svetu — le enkrat,
Zato po njem si zdaj želim,
Bi spet ga vžival rad.

Prebritko bije mi srce
Zamán si to želim . . .
Minulo je — v nebesih le
Veselje spet dobim.

J. L-l.

Dobri in poslušni Tine.

avrovemu Tinetu so zgodaj umrli stariši. Imel je samó še staro teto, katera ga je res zeló ljubila in pazila nanj, ali pri vsem tem je Tine vender večkrat dobro občutil, da nima več svoje dobre matere niti skrbnega očeta.

Ko je Tine odrastel in domačo ljudsko šolo z dobrim uspehom zvršil, rekla mu je teta: „Veš kaj, Tine? zdaj bodeš pa moral malo po svetu iti; treba je, da se nekoliko pobrinemo za tvojo prihodnost. Jaz sem vže stara in slaba, od svojih žuljev te ne budem mogla dalje več hraniti, ali poskrbela sem; da se izučiš mizarstva. Mizarstvo ni da bi rekel lahek posel, ali daje dober zaslužek. Priden mizar si lehko dosti zasluzi in je v rokodelskem stanu vedno častí vredna oseba. Pisala sem vže v bližnje mestice Janezu Grbáku, poštenemu in obče spoštovanemu mizarju, ki je tudi s tvojim očetom znan bil, ter ga prosila, da bi te vzel v nauk. In ravno denes sem dobila odgovor na svoje pismo, da te rad vzprejme v svojo hišo, to se zna, s tem pogojem, ako bodeš poslušen na vsako besedo, priden in pobožen. Težko mi je, Tine moj ljubi, ločiti se od tebe, ker sem te vže vajena, kakor svojega otroka, ali kaj si češ? treba je skrbiti za prihodnost. Mizar Grbák, da-si oster, pa je vender pošten mož, pri katerem se bodeš gotovo prav dobro izučil mizarskega rokodelstva. In če mene ljubi Bog še nekoliko let pri življenji ohrani, videla te budem izučenega mizarja in to bode meni največje veselje. Otrók, kakor veš, nimam nobenih; ti si mi vse, zatorej tudi mojih par krajcarjev, katere hranim, ostane le tebi v korist. Toliko bode vže ostalo, da bodeš mogel mizarstvo na svojo roko začeti.“

Takó je govorila skrbna teta svojemu Tinetu. Tine jo je zvesto poslušal. Odgovoriti ni mogel ničesar, in ko je teta zapazila v njegovih očeh solzice, pritisnila ga je na svoje prsi, poljubila ga in mu še rekla: „Tine, ostani tudi zanaprej še moj dobri Tine.“

* * *

Drugi dan se je vže po vsej vási govorilo, da pojde Mavrov Tine v mesto k mizarju Grbáku se mizarstva učit. Otroci so ga dražili, da bode moral klej (lim) kuhati in pile brusiti; malopridneži so mu tudi kazali, kako ga bode strogi Grbák s šibo pretepaval, ali za vse to se dobri Tine ni prav nič brigal. Njemu je bila beseda njegove dobre tetke sveta; njenej voljí se je ves udal. In tako je bilo pravo.

Mizar Grbák je bil res neke čudne vrsti mož, ali kakor pravimo posebnež. Pri njem je redko káteri učenec obstal; malo ne vsakega je za nekoliko mescev pognal domov. In vender so ljudje pripovedovali, da je Grbák tudi izvanredno dober človek. Bilo je navadno zmirom več takih, ki so Grbáka hvalili, nego li ónih, ki bi bili kaj slabega o njem govorili. Pri vsem tem pa je bil Grbák znan za najboljšega mizarja v vsej okolici. Izdeloval je najlepše in še celó umetne stvari. Pred nekoliko leti je celó nekemu škofu napravil vso hišno opravo, od katerega je dobil pismeno priznanje za prelepo izdelano pohištvo,

Sploh je vsakdo rekel: Kdor Grbákove muhe prebije in pri njem ostane, ta je mojster, kakeršnih je malo.

To je tudi Tinetova teta dobro znala, in ko je Tine od nje odhajal, priporočila mu je še nekolikokrat, da naj sluša na vsako besedo.

*   *   *

Prve dni, ko je Tine v Grbákovo hišo prišel, bil je mojster Grbák že njim prijazen, ali vže koj drugi teden mu ni bilo všeč, da Tine zjutraj prvi

ne vstane. In ko je Tine to po želji svojega mojstra storil, ni mu bila všeč Tinetova hoja, Tinetova obnaša. Tine mu ni bil dosti spreten, da še celo jesti ni znal takó, kakor je Grbák od njega zahteval. Nekega dne je moral Tine desetkrat neko desko pobrati; vselej, kadar jo je pobral, zagnal jo je Grbák kakor navlašč zopet na tla. In ravno ta dan o póludne reče Grbák Tinetu: „Veš kaj, Tine! Danes nisi bil dosti spreten; zato ne bodeš jedel pri mizi,

nego tam v čumnati poleg delarnice, in tudi ne dobiš danes drugega, nego jačmenovo kašo.“

Tinetu se je to čudno zdelo, užalilo se mu je in glasno je zajokal; ali niti besedice ni oporekal, nego tiho je ubogal svojega mojstra.

O pôludne je šel v rečeno čumnato in je ondu snedel svojo kašo. Ves čas je bil zamišljen in žalosten, ker ni znal, kako bi svojemu gospodarju ustregel.

Ali vse drugače je bilo zvečer. Kako se Tine začudi, ko ga gospodar k sebi pokliče in mu prav resnobno in ljubezniwo reče:

„Tine! ti si svojo skušnjo pri meni dobro prestal. Jaz sem se popolnem prepričal, da si dober in poslušen deček, ker si vsako mojo zapoved, da-si je bila večkrat ostra in časi še celo neopravičena, zvršil naglo, kakor se spodbuje ter nisi nikoli mojim besedam ugovarjal. Takega učenca jaz potrebujem in ti si odslej — moj Tine.“

In res je bil Grbák od tega časa s Tinetom ves drugačen. Nikoli več ni sam južinal v ónej temnej čumnati poleg mizarske delarnice.

Tine se je izučil mizarstva in je bil vreden učenec svojega gospodarja. Tudi njegova teta je to veselje dočakala. Ostal je več let pri Grbáku in kadar-koli je šel mimo one čumnate, kjer je bil nekdaj samó za poskušnjo priprt, vselej se je spomnil svojega strogega ali pametnega gospodarja.

Večkrat je pokazal to čumnato tudi svojim učencem in jim dejal: „Vidite, tukaj notri v tej temnej čumnati sem se učil slušati in molčati.“

Otroci! ne bojte se nikdar ostrosti svojih starišev, ker ostrost vaših starišev vam je le v dušni in telesni prid.

Lj. T.

Pisma mlademu prijatelju.

III.

Ljubi Bogdan!

Lretjej dôbi slovenske književnosti pravimo ponemčevalna dôba. Slovenščina, uže prej tako pokvarjena, doseglja je vrhunec popačenosti.

Pisatelji so nam lepo slovenščino takó razmrevarili, da je bilo treba poznejšim pisateljem mnogo truda, predno so jo očistili in jej dali lepo lice.

Vender pa ima tudi ta dôba svojo dobro stran. Oživili so društvo: a c a d e m i a o p e r o s o r u m (modrišče delovnih), katera je bila sicer uže poprej osnovana, a je zaspala. To društvo je jako znamenito za našo zgodovino in marsikoja umétalnost v Ljubljani je trud rečenega društva. Tudi domača zgodovina in književnost mu je hvaležna za marsikojo knjigo. — Tudi slovenska zavédnost in skrb za dušno hrano prostakom se je vnemala vzlasti mej duhovniki, ki so tudi v tej dôbi najbolje skrbeli za slovensko knjigo.

Najznamenitejše ime iz ponemčevalne dôbe je otec Marko Pohlin, duhovnik avgustinskega reda; porodil se je v Ljubljani in umrl 1801. l. pri Dunaji. Pisal je mnogo (do 20 knjig tiskanih in 10 v rokopisu), ali jezik njegov je neizrečeno pokvarjen in popačen. Sam si je delal slovnična pravila in črkopis po svojem okusu in svojih načelih. Mislij je, da je slovničar (kar

pa ni bil) in spravil se je na napačni pot, da mora narod hoditi za umetalno skodrčanimi pravili slovničarjev — jezikobrodcev, a ne, da mora jezikoslovec hoditi za narodom, ohraniti mu to, kar je dobrega in odvreči, kar je slabega. Pohlin je imel velik vpliv pri istodobnih pisateljih in kdor ni trobil v njega rog, udrihal je po njem; zato bi se imenovala ta dôba lehko tudi Pohlinova.

Poleg mnogih nabožnih knjig njegovih so najimenitnejše: „Krajnska Grammatika“, „Tu malu besediš“ in v rokopisu: „Bibliotheca Carnioliae“ (Krajnska knjižnica), ki ima književno-zgodovinsko vrednost.

Da-si je bil Pohlin jako slab slovničar, kazal je vendar veliko učenost. Bil je ne samó navdušen Slovenec, nego tudi Slovan in posnemanja vreden je v svjem rodoljubji. Brez Pohlina bi bajè tudi ne imeli Val. Vodnika, prvega slovenskega pesnika in preporoditelja slovenske književnosti, kajti Pohlinga je jel prvi navduševati za milo slovenščino in lepo našo domovino. Pod pokroviteljstvom Markovim so tudi jeli izdavati tedaj: „Skup spravljane Krajnskeh Pissanic od Lepelj Umetnosti.“ To je prva prikazen v slovenskej književnosti, da so jeli z združenimi močmi gojiti necerkveno pesništvo. Rečena knjiga je izšla v treh zvezkih za l. 1779, 1780 in 1781; za l. 1782–83 je ostala v rokopisu. Vsebina posamičnih zvezkov so razne pesni, ki nimajo se ve da nobene pesniške vrednosti. V drugem zvezku se čita tudi prva slovenska opereta (igra s petjem): „Belin“, ki jo je spisal avgustinec J. Damascenus (F. Deu). Vidno je torej, da pisatelji te dôbe uže niso pisali samó strogo nabožnih knjig, nego začeli so pisati tudi posvetne spise.

Marko je imel kmalu dosti nasprotnikov. Uže Popovič je silno obsojeval Pohlin-ova novotarstva, a pozneje so mu nasprotovali Gutsman, Japelj in Kumerdej.

Ožbald Gutsman († 1760. l. v Celovci), osamljen pisatelj na Koroškem, bil je jezuit, a potem posveten duhoven. Dal je v dêzel slovnicu slovensko, ki je doživel v 50 letih 6 izdaj. Pisal je dokaj boljšo slovenščino nego so jo pisali do tedaj, in Markovemu novotarstvu je stopal na prste. Izdal je tudi nemško-slovenski slovnik, ki kaže Gutsmanovo vrlino in pridnost.

Jurij Japelj se je porodil 1744. l. v Kamniku in bil naposled kanonik v Celovci. Na smrtnej postelji izvé, da so ga izvolili za tržaškega vladiko. Umrl je 1807. l. Bil je navdušen Slovan ter je skrbel mnogo za omiko slovenskega naroda. Slôvel je po svojej učenosti vzlasti v jezikoslovji ter je ostavil v rokopisu učeno slovničo: „Slavische Sprachlehre.“ Prevajal je slovenščino iz več jezikov in spisal več knjig pobožnega obsega.

Blaž Kumerdej je bil šolski nadzornik ter je umrl 1805. l. Bil je tudi učenjak v jezikoslovji ter je ostavil v rokopisu učenjaško slovničo: „Kraunsch-Slavische Grammatik“ in „slovensko-nemški slovnik.“

Najbolj znamenito, kar sta spisala Japelj in Kumerdej, slovi slovensko vse sveto pismo starega in novega zakona. To je prvo slovensko vse sv. pismo v katoliškem duhu. Pomagalo jima je prelagati tudi še pet drugih duhovnov. Prvi zvezek je izšel 1784. l. in zadnji 1800. To sv. pismo se je takó hitro razpečaval, da so morali preskrbeti od več knjig drugo izdajo in ta prevod slovenskega sv. pisma je najboljši izmej vseh do tistega časa. (Pač je preložil uže prej Kostelet vse sv. pismo, a žal da se je izgubilo). Zna se, da prevod ni tako dovršen in popolen, kakor bi moral biti, kar ni

čuda, ker je Pohlin lepoglasno slovenščino takó pokvaril. Vendar sta storila uzorna in učena moža vse, kar je bilo v njiju močeh.

Spomina vreden mož je Anton Linhart, ki se je ukvarjal tudi z nemškim pesništvom, a sosebno važna je za nas njegova nemško pisana zgodovina: „Versuch einer Geschichte von Krain“ (Poskus zgodovine kranjske). Kot slovensk pisatelj se je poskusil na dramatičnem polji, preloživši iz nemškega veseloigro: „Shupanova Mizka“ in iz francoškega veseloigro: „Ta vesseli dan, ali: Matizhek se sheni.“ Predelal je obe igri prav dobro na slovenski, samó jezik je precej okoren in diši po nemškem.

Ponemčevalna dôba je zeló pokvariла gladko slovenščino. Materinščina naša je še vedno stala za durmi, latinščina in nemščina pa ste se šopirili pri bogato obloženej mizi. Celó ime slovensko bi nam bili kmalu zapravili in je nadomestili z imenom kránskim. Zadnji čas je bil, da stopi slovenščina na noge. In stopila je kmalu. Gutsman, Japelj, Kumerdej, Linhart in drugi so jo uže vzdigali, a vzdignili je še niso popolnoma. Vzdignil pa je iz slovenščino iz stoletnega spanja mož, o katerem ti povem prihodnjič. P. B.

Hudobna Vila.

(Slovenska po Valjavcu)

Bila je grofica; imela je jedno hčer. Ko se je hči rodila, pozove grofica vse Vile v gosti. Vsaka Vila je imela zlate lasé do zemlje, zlato obleko s srebrnimi čipkami (špicami) in srebrnim pasom. A jedna izmed Vil je bila zločesta (hudobna).

Vsaka druga je prinesla hčerki dober in lep dar, a zločesta jej dá lep ali zločest dar, škatlico, v katerej je bilo napisano: Mnogo dobrot bodeš uživala, lepa postala, a na zadnje bodeš končana.

Deklica raste in raste; vse se je zgodilo, kakor so prorokovale Vile. Med Vilami je živila, uživala je vse dobrote, samó zločesta Vila je ni mogla trpeti.

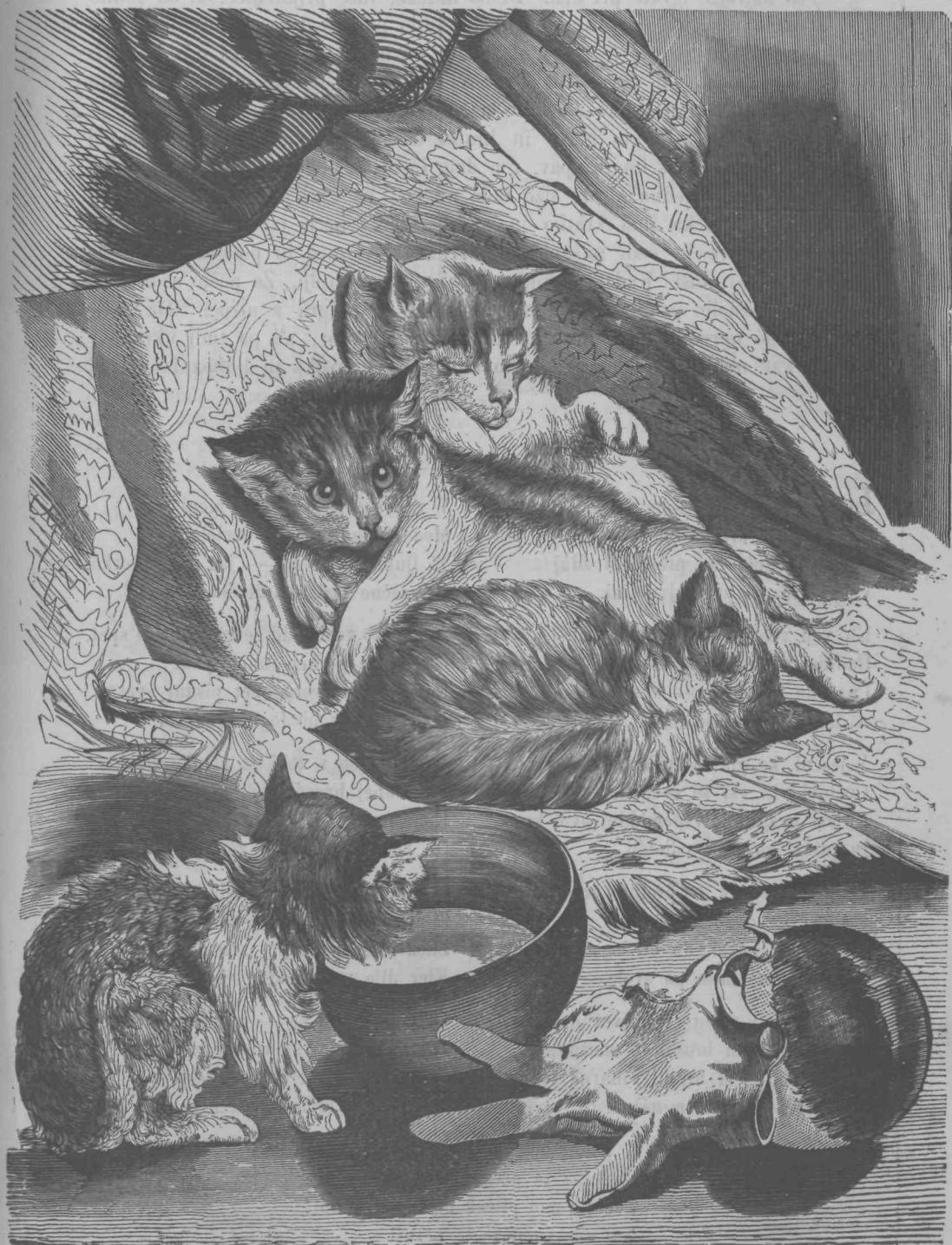
Kadar se je hotela možiti mlada grofica, pride ta Vila, udari jo s šibo in deklica je okamenela in vse, kar je bilo v gradu.

Čez mnogo let pride nek car v ta kraj na lov. Zgubi se v gozdu, a nikogar ne najde, da bi ga vprašal za pravi pot. Pride pred grad, kjer je spala deklica. Pred gradom najde slugo. Car ga vpraša: „Kod bi prišel iz gozda? Ali sluga mu ne more odgovoriti, bil je tudi okámenel. Radoveden stopi car v grad. Čudi se, kadar vidi vse mrtvo. Stopajoč dalje, pride v sobo, kjer se je pripravljala grofica za poroko. Bila je kakor živa, samó okamenela. Car se začudi tolikej krasoti in od veselja jo poljubi. Pri tej priči oživí deklica in pravi: „O zakaj si me zbudil! Tako sladko sem spala!“ Vesel, da jo je rešil, vzame car šibo, udari vsakega slugo s šibo in vsi se oživé.

Deklica pripoveduje svojemu rešitelju, kako in kaj se je zgodilo z njo. Kar prileti zločesta Vila zopet. S šibo se hoče dotakniti deklice, da bi zopet okamenela, ali car hitro napnè lok in ustrelji Vilo, da pade mrtva na tla. Njeni lasjé in ona sama zgoré samí od sebe.

Car še ni bil oženjen. Rešeno deklico si izbere za nevesto in se poroči z njo. Dolgo in srečno sta živila.

F. H.

Mucke ali mačke.

Evo, tudi vam otročički, prineše danes „Vrtec“ podobo živalic, s katerimi se najrajše igrate pri hiši. To so mucke, vaše prijateljice, ki so vedno okolo vas, ki se z vami igrajo in šalijo po ves dan. Vem, da imate mucke zeló radi, zatorej je treba, da znate saj nekoliko povedati o njih. Prihodnje leto bodete šli vše v šolo, zatorej glejte, da bodete gospodu učitelju znali povedati vsaj nekoliko o svojih nežnih muckah.

Mucka ima okroglo glavo in kratki ušesi. Oči ima velike, ki se jej svetijo v mraku. Jezik ima hrapav, rep dolg in nizke noge z ostrimi krempeljci. Mucka je sladkosnedna žival, liže rada mleko, pa tudi mesó in klobase jej dobro diše. Mucka ima kratko in mehko dlako in je jako čedna živalica; vedno se umiva in čedi s šapicami. Mucka lovi miši in podgane, zato jo radi imamo pri hiši. Kadar je huda, brani se s kremlji. Za pečjo sedí rada, pa tudi v posteljo pride, da se malo pogreje in poigrá z otroci. Da-si je večkrat zeló nerodna, ker prevrne skledico z mlekom, ali pa tudi ukrade v knhinji kak oblizek, vendar jo imamo radi, ker je krotka in ljubezniiva žival.

Nazaj, oh nazaj!

In ti si me tudi zapustil sedaj
O ptiček, továriš jedini!
Poletel iz sobe na prosto si zdaj
Vže pevaš po evténej dolini.

Na veji zelenej tam ljubko sediš,
Raduješ se zopet po svoje,
Čarobno prepevaš — veselo žgoliš,
A žalostno srce je moje.

V jeseni, ko glad je pritisnil in mraz,
Cvetovi vže vsi so zvenéli,
Ko vse je zgubilo vzpomládni svoj kras
In ptički so proč odletéli,

Tedaj ti o ptiček — preljubi moj drozd
Prilétel na okno si moje,
In prosil lepo si, da bil bi moj gost,
Oj prosil me milo po svoje.

In vzel bil v zavetje sem varno te jaz,
Pred zimo sem branil te snežno;
Pred zimo sem branil viharno te jaz
Oj ptičico drobno in nežno.

A kadar zelenje spet zgubil bo gaj
In mraz te preganjal bo kruti,
Tedaj o moj ptiček nazaj, oh nazaj!
Naj spet ponesó te peruti.

V zahvalo pa peval si meni lepo,
Med nama ljubezen cvetela,
Ti ljubil si mene — jaz tebe gorkó,
Presrečno obá sva živela.

A zdaj ko vzpomlád se vzbudila je spet,
Ko solnee gorkeje nam seva,
Ko dije pri cvetu spet pisani evet,
Zbor ptičkov po logu prepeva,

Vzbudile so v tebi se sladke željé,
Po rodnej hrepénel si góri,
Kjer bratee žgoleti in svoje sestré
Ob zlatej zaslíšal si zóri.

Sedaj o moj ptiček — preljubi moj drozd,
Zapustil si varno zavetje,
Skoz okno polétel v zeleni si gozd,
Kjer dije vzpomladno vže evtje.

O letaj, raduj se — prepevaj sladkó,
Saj zunaj zdaj spet brez skrbí si,
A meni po tebi solzí se okó,
Ker moj ti továriš več nisi.

Listje in cvetje.

Drobtine.

Vže zopet nam je nemila smrt pobrala dobrega dušnega pastirja, značajnega rodoljuba in velikega prijatelja nežne šolske mladine. Umrl je v 12. dan februarja preč. gospod

Jan. Pogačnik,

duhovni pastir v Podragi blizu Vipave. Ker je bil ves čas svojega življenja velik prijatelj tudi našemu listu in ga vsa leta podpiral z naročnino, dolžnost nam je, da mu tudi „Vrtec“ hvaležen spomin ohrani v svojih listih. Otroci, spomnite se blagega gospoda, katerega je smrt v njegovih najlepših letih pokosila (bil je komaj 44 let star), v svojih molitvah. Bodи mu večni mir in pokoj!

Pametnice.

- * Pred Bógom ni razlike, tam smo vsi jednakí,
- Cesarji, kralji, bogatini in prosjaki.
- * Premisli prej dobro, kaj bodeš govoril,
- Da bližnjemu žalega ne bodeš stóril.
- * Nikoli se ne smeš lagati
In bližnjega obrekovati;
- Jezika Bog zató ni dal
Da bi lagál — obrekovál.
- * Kadar je treba v srd viharja
Za véro, dom ali cesarja,
Ne bodi takrat bojaljiv
Pogumen bodi — nevstrašljiv.
- * Zgodaj se podaj na delo,
Da bo dober vspeh imelo;
A zvečér pa zgodaj spanje
Naj sladé ti sladke sanje.
- * Kdor mnogo rad igrá se,
Ta rad lenobo páse.
- * Uzorov med ljudstvom boš našel le malo,
A kar jih je — te nam nebó je poslalo.
- * Pošnemaj mi vedno ponižne ljudí,
Ogibaj ošabnih se — tam Bogá ní.

A. Pin.

Kratkočasnice.

* Prosjak gre z velikim košem ves nejevoljen iz hiše, kjer ni dobil nobenega darú. Stopivšemu iz veže pod kap nasuje se mu zdajci poln koš snegá iz strehe. „No, hvala Bogu,“ pravi, „zdaj sem pa dobil dar, da ga komaj nesem!“

* Gospodinja zagleda pri oknu, da jo gre soseda obiskat, ki jej ni ljuba. Hitro reče sinčku: „Blažek, pojdi vén in reci: „mame ni domá!“ — Ko stopi soseda v vežo, hitro jej reče Blažek: „Mama so rekli, da jih ni domá!“ —

* Zajec ugledavši loveca in videč, da ne more pobegniti, poslovi se od svoje družice — lisice, rekoč: „Oh, zdaj se pa ne vidiva več!“ — A lisica ga tolaži, rekoč: „No, če poprej ne, pa pri krznarji, ko se bodeta sušili najini koži.“

* Kmetica odpravi prosjaka rekoč: „Pojdite z Bogom!“ — A ta jej reče: „Saj vže 3 dni z Bogom hodim, pa bi bil vender kmalu lako umrl.“

Demand.

(Priobčil Slavoljub.)

a	a	a	a	a	a	a
a	ě	ě	ě	ě	ě	ě
d	e	e	g	g	g	g
g	h	i	i	i	i	k
m	m	n	o	o	p	r
r	r	r	r	r	r	r
s	t	u				v

Zamènjajte v tem demandu črke takó med seboj, da se bode čitalo v devetih vrstah devet besed od leve proti desnej; a srednja, rekše peta vrsta naj se čita tudi od zgoraj niz dolu po sredi posameznih besed.

Besede naj značijo: 1. soglasnik; 2. moško imé; 3. mesto na Ruskem; 4. goro na Slovenskem; 5. slovenskega pesnika; 6. del svetá; 7. dekanijo v Istri; 8. slovensk časopis; 9. soglasnik.

(Rešitev in imena rešilcev v pribodnjem listu.)

Uganke

(Priobčil J. S-a.)

- 1) Kaj je na tvojej desnej roki, kadar stopiš v cerkev?
- 2) Kdo največ trpi, kadar je cerkvenik (mežnar) bolan?
- 3) Kdo vidi več, ali óni, ki ima samo jedno oko, ali óni, ki ima dve oči?
- 4) Kaj je najboljše na volovski nogi?
- 5) Kateri kralj je brez dežele?
- 6) Katera žival je konju najbolj podobna?
- 7) Kdo zna z belo kredo črno zapisati?
- 8) Kaj je to: Nekaj je nič, in nič je nekaj?

(Odgonetke uganek v prih. listu.)

Rešitev demonta računske naloge in odgovornetke uganek v 2. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev demonta:

m
c a r
N a t a n
H a n i b a l
m a t i Č i t a m
P a r i ž a n
N a t a n
v a s
m

Prav so ga rešili: Gg. Ant. Petelin, duh. pom. v Tomaji; Štef. Pivec, bogosl. v Mariboru; Iv. Tomažič, učit. v Tinji (Štr.); Iv. Zarnik, učit. v Ljubljani; Al. Vakaj, pri Sv. Ani v slov. gor. (Štr.); Benedikt in Alojzij Delkin, dijaka v Gorici; Kornelij in Andrej Gorup, Milan pl. Bleiweis, Hugo Roblek, Leop. Poljanec, Ant. Urbas, A-j. P. Bistriški, Fr. Oswald, Iv. Pogačnik, Fr. Dobravec, Drag. Gabriel, Val. Žun, Nik. Burger, Fr. Rozman, St. Bevk, Rajko Stegnar, Anton in Fran Božič in Iv. Zupančič, dijaka v Ljubljani; — Janko Sajovic in Konrad Pollak, dijaka v Kranji; — Robert Golli v Radovljici; Otmar Meglič, uč. na Vranskem; Fr. Novak, Iv. Doljenec, Iv. Čeledin, Al. Pogorelec, Mat. Komolec, Iv. Lenassi in F. Benedek, učenci v Planini; Fr. Kot, Nik. in Iv. Kočevar, učenci v Žavci; Emil Kandare, učenec v Ljubljani. — Gspdč. Franja Šmitik, učit. v Boh. Bistrici; Roza Vigele na Robu; Micika Račič na Čatežu; Anka Burja pri Mariji v Puščavi (Štr.), in Loli Pollakova v Kranji.

Rešitev računske naloge:

Kmet je račun napisal tako-le:

XX kraje. (je imel v žepu);

88 " (je stalo blago);

22 kraje. (bi moral dobiti nazaj).

To naloge so prav rešili: Gg. Iv. Zarnik v Ljubljani; Ant. Urbas in P. Bistriški, dijaka v Ljubljani; Al. Pogačnik in Frid. Juvančič, učenca v Ljubljani.

Odgonetke uganek: 1. Adam, ker je njegova mati zemlja; 2. Tista, katero krčmar med vino vlijie; 3. Tista, ki je vže v skledi; 4. Črka „b“; 5. Solnčni žarki; 6. Ker so brki za 20 let mlajši; 7. Nobeden, ker svetniki stojat na nogah, pa ne na strani; 8. Ravno tako daleč, kakor od neba do zemlje; 9. Tisoč (s črkami).

Nove knjige in listi.

* Kratек navod o prvi pomoči pri nezgodah. Spisal dr. Alojzij Valent, c. kr. vladni svetnik, vodja deželnih dobrodelnih naprav i. t. d. v Ljubljani. Tiskala Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg. Založil spisatelj. 1886. 8°. 16 str. — To je naslov prekoristne knjižice, katera zaslubi, da bi je ne bilo nikjer nobene hiše, ki bi je ne imela pod svojo streho. Kolikokrat se človek nahaja v različnih nezgodah svojega življenja, in takrat je treba nagle pomoći a zdravnika ni takoj pri roki, v vseh takih slučajih je rečena knjižica od velike koristi. Prav hvaljeni moramo biti gosp. pisatelju, da nam je toliko koristno knjižico spisal v našem domačem jeziku.

Listnica. Gg. J. L.—I v G.: Pesen „V celici“ Vam ni takô dobro izpod peresa potekla, kakor „Mladostno veselje“, katero smo danes priobčili. — Ljudska šola v Rovtah: Poravnano je vse. Hvala lepa! — P. M. v L.: Vaša povest „Materina smrt“ ne ugaaja našemu listu, ker je predloga in pa premalo zanimiva za naše mlade čitatele. Stoji Vam na razpolaganje. — Ferdo v G.: Zgodovinski sestavek Marijine podobe v Gradcu pride na vrsto, druge stvari pa še niso zrele za natis. — J. Š. v L.: Nas veseli, da se tako zanimate za naš list in radi bodoemo priobčili poslanio.

Denašnjo „Vrtčovo“ število smo poslali še vsem našim starim naročnikom, prihodnjo pa pošljemo samó ónim, kačeri nam v teku tega meseca naročnino pošljetejo. Čast. naši gg. naročniki naj bi se nekoliko ozirali na to, da nam „Vrtca“ brez materijalne podpore izdati ni mogoče.

Uredništvo „Vrtčovo.“

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsakega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr.
Napis: Uredništvo „Vrtčovo“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.